

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 września 2014 roku (data wpływu), ostatecznie sprecyzowanym na rozprawie w dniu 17 czerwca 2015 roku, powód R. W. wniósł o uchylenie z dniem 01 kwietnia 2013 roku swojego obowiązku alimentacyjnego na rzecz dzieci: M. W. (1), A. W. (1) i A. W. (2) ustalonego wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe z dnia 26 października 2010 roku w sprawie o sygn. akt V RC 82/09. W punkcie 4 złożonego pozwu powód zawarł także żądanie zaliczenia na poczet zobowiązania alimentacyjnego kwoty 120.000 zł stanowiącej nadwyżkę ze sprzedaży majątku powoda i H. W. - na rozprawie w dniu 18 lutego 2015 roku powód cofnął powództwo w tym zakresie (k. 1-2, 48, 95).

Na rozprawie w dniu 17 czerwca 2015 roku pełnomocnik pozwanej A. W. (2) złożył pisma od pozwanych M. W. (1) i A. W. (1), w których wskazali oni, że uznają powództwo w jego pierwotnym brzmieniu - uchylenia alimentów na A. W. (1) i obniżenia alimentów do wysokości po 50 zł miesięcznie na rzecz M. W. (1) (k. 73-74, 94). Jednocześnie pełnomocnik pozwanej złożył odpowiedź pozwanej na pozew, w której wniosła ona o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych (k. 74-77).

Pismem z dnia 02 października 2015 roku (data wpływu) powód wniósł o udzielenie zabezpieczenia w sposób tożsamy z żądaniami pozwu oraz o zawieszenie postępowania egzekucyjnego

Postanowieniem z dnia 14 października 2015 roku Sąd oddalił wniosek o zabezpieczenie z dnia 02 października 2015 roku (k.139).

Pismem z dnia 29 października 2015 roku (data prezentaty) powód wniósł ponownie o udzielenie zabezpieczenia poprzez zawieszenie egzekucji alimentów sygn. akt Kmp 49/06 prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy M. W. (2).

Postanowieniem z dnia 05 listopada 2015 roku Sąd udzielił zabezpieczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego Kmp 49/06 (k. 157-160).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany A. W. (1) urodził się w dniu (...), pozwana A. W. (2) urodziła się w dniu (...), zaś pozwany M. W. (1) urodził się w dniu (...) Pozwani pochodzą ze związku małżeńskiego R. W. i H. W.. Rodzice pozwanych są po rozwodzie orzeczonym przez Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 04 lutego 2003 roku, VI C 1370/01 (na podstawie akt V RC 82/09, k. 325-327).

Ostatnio obowiązek alimentacyjny R. W. wobec pozwanych A. W. (1), M. W. (1) i A. W. (2) został ustalony przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Południe w wyroku z dnia 26 października 2010 roku sygn. akt V RC 82/09 w kwotach po 400 zł miesięcznie na rzecz każdego dziecka, tj. łącznie po 1.200 zł miesięcznie. Powyższy wyrok został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie z dnia 26 lipca 2011 roku (akta sprawy V RC 82/09, k. 516-517). Następnie w dniu 29 grudnia 2011 roku R. W. złożył jeszcze do tutejszego Sądu pozew o obniżenia alimentów na rzecz małoletnich A. i M. i na rzecz pełnoletniego A. W. (1) (sygn. akt V RC 441/11), ale powództwo to zostało oddalone wyrokiem z dnia 6 czerwca 2012r. (k. 114 akt V RC 441/11) utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 3 marca 2014r. (k. 248 akt VI Ca 729/12).

Sytuacja stron w dacie orzekania o alimentach w 2010 i 2011 roku była następująca:

Powód R. W. miał 45 lat. Od marca 2009 roku przestał być członkiem zarządu spółki (...) sp. z o.o.. Z dniem 06 marca 2009 roku został uznany za bezrobotnego, uzyskując prawo do zasiłku w kwocie 551,80 zł miesięcznie. Wobec powoda prowadzone było postępowanie egzekucyjne – na skutek zajęcia komorniczego otrzymywał faktycznie około 204 zł zasiłku. Następnie od 04 maja 2010 roku powód został zatrudniony w spółce (...) sp. z o.o. na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży z wynagrodzeniem w wysokości 1.300 zł plus premia wypłacana kwocie po około 700 zł. W 2009 roku powód

osiągnął dochód w wysokości 8.391,72 zł (PIT-37). Powód posiadał licencję maklera papierów wartościowych. Powód mieszkał u swojej matki a przez czas pracy w W. w mieszkaniu swojego znajomego. Orzeczeniem z dnia 03 marca 2009 roku (...) ds. Niepełnosprawności w W. uznał powoda za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym na okres do 30 kwietnia 2015 roku. W orzeczeniu zawarto wskazanie co do możliwości pracy w warunkach chronionych. Orzeczenie niepełnosprawności wydane było w związku z problemami powoda z kręgosłupem – powód był na trzech cyklach rehabilitacji, rozważana była operacja. Powód przyjmował leki, co kosztowało go około 150 zł miesięcznie. Pomiędzy powodem a matką pozwanych toczyło się postępowanie o podział majątku wspólnego. Powód deklarował zadłużenie u rodziny i znajomych na kwotę 10.000 zł. Powód posiadał zadłużenie alimentacyjne przekraczające 100.000 zł.

Pozwany A. W. (1) miał 18 lat. Uczęszczał do trzeciej klasy technikum mechatronicznego. Nie brał udziału w zajęciach dodatkowych, poważne wydatki stanowił sprzęt komputerowy, gra na gitarze. Matka oceniała koszty utrzymania pozwanego na 1.700 zł miesięcznie

Pozwany M. W. (1) miał 13 lat. Małoletni jeździł na deskorolce, co wiązało się ze znacznymi wydatkami. Matka oceniała koszty utrzymania pozwanego na 2.300 zł miesięcznie

Pozwana A. W. (2) miała 15 lat. Miała problemy w nauce, powtarzała drugą klasę gimnazjum. Uczęszczała na korepetycje kosztujące 200-250 zł miesięcznie oraz na kurs j. niemieckiego. Nosiła aparat ortodontyczny. Matka oceniała koszty utrzymania pozwanej na 2.100 zł miesięcznie

Matka pozwanych H. W. miała wówczas 45 lat. Pracowała jako psychoterapeuta w ramach własnej działalności gospodarczej, pracę wykonywała w poradni w W.. Swoją dochód netto szacowała na 2.000-3.000 zł miesięcznie. W 2009 roku osiągnęła dochód w wysokości 29.591,66 zł z przychodu w wysokości 143.631,89 zł (PIT-36). Mieszkała razem z dziećmi. W utrzymaniu dzieci pomagała jej matka oraz partner.

Sytuacja stron w dacie orzekania o alimentach w 2012 i 2014 roku była następująca:

Powód R. W. od dnia 17 czerwca 2011 roku był zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna i od dnia 25 czerwca 2011 roku pobierał zasiłek w wysokości 761,40 zł brutto miesięcznie, a po upływie 3 miesięcy w wysokości 597,90 zł brutto miesięcznie. Z dniem 25 grudnia 2011 roku utracił prawo do zasiłku. W 2010 roku uzyskał dochód w wysokości 15 478,84 zł.

Koszty utrzymania pozwanych A., A. i M. W. (1) były podobne jak w poprzednim okresie.

Matka pozwanych H. W. deklarowała miesięczny dochód 3000 – 4000 zł. Mieszkała z partnerem i w 2010 roku osiągnęła dochód w wysokości 14 942,33 zł (akta sprawy V RC 441/11).

Aktualnie sytuacja stron jest następująca:

Powód R. W. ma 49 lat. Mieszka w R. u swojej matki. Powód obecnie nie pracuje – w zakładzie pracy chronionej pracował do 2010 roku (k. 177). Powód wskazał, że nie ma pieniędzy wystarczających na własne utrzymanie. Utrzymuje się z pomocy rodziny. W 2012 roku osiągnął dochód w wysokości 478,40 zł (zaświadczenie z US k. 41). W 2013 roku nie osiągnął żadnego przychodu (PIT-37 k. 42-43). W 2014 roku nie osiągnął żadnego przychodu (PIT-37 k. 121-124).

Na dzień 23 kwietnia 2013 roku zadłużenie alimentacyjne powoda wynosiło ponad 132.000 zł (k.153).

W 2013 roku został dokonany podział majątku powoda i matki pozwanych, przypadająca powodowi spłata została zaliczona na poczet zaległości alimentacyjnej (k. 177).

Powód nadal ma problemy z kręgosłupem, zgodnie z własnym oświadczeniem jest zakwalifikowany do operacji (k. 177). Posiada aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Powód wskazał, że próbował rozpocząć działalność gospodarczą z pomocą dofinansowania ze środków z PFRON. Jego wniosek został rozpatrzony pozytywnie, jednak z uwagi na wszczętą przeciwko niemu egzekucję musiał zrezygnować – egzekucja ze środków z dofinansowania powodowałaaby konieczność zwrotu dofinansowania powiększonego o koszty administracyjne (k. 177).

Pozwana A. W. (2) ma 20 lat. Pozwana nie posiada zawodu (k. 76). Pozwana ukończyła gimnazjum z rocznym opóźnieniem. Następnie po roku od ukończeniu gimnazjum podjęła naukę w liceum. Pozwana w styczniu 2013 roku zaszła w ciążę. Będąc w ciąży początkowo uczęszczała do szkoły, jednak w dalszych miesiącach 2013 roku przerwała naukę w szkole średniej. Przed przerwaniem nauki w liceum zmieniła kilkakrotnie szkołę, gdyż sobie nie radziła (k. 178). Nie występowała o indywidualny tok nauki. W kwietniu 2013 roku chodziła do liceum dla dorosłych (k. 178). Jak wyjaśniła matka pozwanej, przerwanie nauki nastąpiło w związku z ciążą i narodzinami dziecka (k. 175-176). Pozwana ponownie podjęła naukę we wrześniu 2014 roku, gdy została słuchaczką liceum dla dorosłych (...) w W.. Realizuje tryb dzienny nauki w liceum o trzyletnim programie nauczania (k. 78). W roku szkolnym 2014/2015 po zakończeniu drugiego semestru pozostawał jej do zdania jeden egzamin, którego termin poprawkowy wyznaczono na sierpień 2015 roku (k. 110). We wrześniu 2015 roku pozwana rozpoczęła trzeci semestr nauki, którą nadal realizuje w trybie dziennym (k. 155). Nauka pozwanej jest darmowa, matka pozwanej dwa razy wpłaciła po 100 zł za egzaminy. Zajęcia w szkole odbywają się trzy razy w tygodniu co drugi tydzień (k. 176).

Pozwana jest matką małoletniego M. W. (3) urodzonego w dniu (...) w P. (k. 79). Pozwana wskazała, że wychowuje dziecko samodzielnie, gdyż ojciec dziecka nie pracuje i praktycznie nie partycypuje w kosztach utrzymania dziecka i nie uczestniczy w jego wychowaniu (k. 76). Pozwana nie wystąpiła o alimenty od ojca dziecka (k. 176, 179). Gdy pozwana chodzi do szkoły dzieckiem zajmuje się opiekunka opłacana przez matkę pozwanej. Opiekunka kosztuje 10 zł za godzinę. Zgodnie z wiedzą matki dziecka małoletni syn pozwanej pójdzie do przedszkola gdy będzie miał dwa i pół roku, a pozwana pójdzie wtedy do pracy (k. 176). Pozwana wskazała, że obecnie ma możliwość podjęcia pracy, ale aby to uczynić musiałaby oddać dziecko do żłobka, czego nie chce zrobić (k. 179).

Pozwana mieszka wraz z synem w mieszkaniu stanowiącym własność matki pozwanej. Ocenia, że koszty utrzymania tego mieszkania wynoszą 800 zł. Opłaty te uiszczane są ze środków przekazywanych przez matkę pozwanej, która ponadto przekazuje jej ona co najmniej 1.200 zł miesięcznie. Matka pozwanej wskazała, że utrzymanie mieszkania kosztuje 1.000 zł a dodatkowo opłaca córce zakupy spożywcze córki i wnuka kwotą 300 zł miesięcznie. Ponadto 120 zł tygodniowo idzie na ubrania i psychoterapeutę a 20 zł na dojazdy. Łącznie matka pozwanej ocenia, że pozwana wydaje 2.000-2.5000 zł miesięcznie (k. 176). Część rachunków opłaca partner matki pozwanej. Pieniądze od matki i jej partnera stanowią jedyny dochód pozwanej (k. 76, 176). Pozwana wskazała, że jej koszty utrzymania wraz z synem to około 1.600 zł miesięcznie, przy czym koszty utrzymania syna określiła na 200- zł tygodniowo.

Pozwana nie rozliczała się przed Urzędem Skarbowym w latach 2012-2014 rok (zaświadczenia z US k. 87-89).

Pozwany M. W. (1) ma 18 lat. Pozwany w 2013 roku był uczniem liceum o kierunku teatralnym, naukę przerwał w czerwcu 2014 roku. Obecnie nie uczy się, zajął się sportem. Matka pozwanego nie wie czy pozwany osiąga ze sportu jakiś dochód. Pozwany mieszka z matką, która pomaga mu finansowo. Pozwany dokłada się do mieszkania (k. 175).

Pozwany A. W. (1) ma 23 lata. Pozwany nie uczy się – maturę zdał w 2013 roku. Samodzielnie dokształcił się w kierunku grafika komputerowego. Obecnie od września 2014 roku pracuje. Pozwany mieszka z matką, dokłada się do utrzymania mieszkania. (k. 175).

Matka pozwanych H. W. ma 50 lat. Mieszka razem synami. Wskazała, że zarabia około 5.000 zł netto miesięcznie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy, w szczególności w oparciu o zeznania powoda (k. 177-178), pozwanej A. W. (2) (k. 178-179) świadka H. W. (k. 155-156).

Sąd nie przeprowadzał dowodu z zeznań pozwanych M. i A. W. (1), gdyż pozwani nie wniesli o to, a wobec uznania pierwotnie złożonego powództwa (oraz braku zrewidowania stanowiska po poinformowaniu o rozszerzeniu powództwa i nie stawiania się na rozprawę) oraz przesłuchania w charakterze świadka ich matki, okoliczności dotyczące pozwanych nie budziły wątpliwości. Dowód ten był zatem zbyteczny dla niniejszego postępowania.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 i 3 krio, rodzice mają obowiązek świadczeń względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Obowiązek rodziców dostarczania środków utrzymania i wychowania trwa dopóty, dopóki dziecko nie zdobędzie kwalifikacji zawodowych, niezależnie od osiągnięcia wieku. Uzyskanie pełnoletniości nie zmienia sytuacji prawnej dziecka w zakresie alimentów, jeżeli dziecko studiuje i czas przeznaczony na naukę wykorzystuje rzeczywiście na zdobywanie kwalifikacji zawodowych. Jeżeli natomiast czas nauki osoby uprawnionej do alimentacji wydłuża się nadmiernie poza przyjęte ramy, gdy uczący się nie czyni należytych postępów w nauce, nie zdaje egzaminów i ze swej winy powtarza lata nauki i nie kończy jej w okresie przewidzianym w programie, a wiek i ogólne przygotowanie do pracy pozwala na jej podjęcie, rodzice nie są obowiązani do alimentowania pełnoletniego dziecka. Istotne znaczenie powinna tu mieć okoliczność, czy dotychczasowe przygotowanie zawodowe i nabyte wcześniej kwalifikacje pozwalają w pełni na samodzielne, regularne zarobkowanie, a więc na pokrycie własnych środków utrzymania.

W ocenie Sądu powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Przede wszystkim wskazać należy, że dalsze alimentowanie pozwanych A., M. i A. W. (2) przez ich ojca R. W. wiąże się dla niego ze znacznym obciążeniem finansowym, wykraczającym poza jego aktualne możliwości zarobkowe. Niewątpliwie powód jest osobą o złym stanie zdrowia, który utrzymuje się od dłuższego czasu, o czym świadczy m.in. okoliczność kolejnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności. Problemy zdrowotne powoda utrudniają mu podjęcie pracy. Powód jest kierowany na operację kręgosłupa, jednak oczekuje na wyznaczenie terminu. Obecnie powód pozostaje na utrzymaniu swojej rodziny

Jednocześnie zauważyć należy, że po stronie pozwanych od czasu ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów zaszły istotne zmiany pozwalające na stwierdzenie, iż pozwani jako osoby dorosłe są już w stanie samodzielnie się utrzymać i dlatego dla zaspokojenia ich potrzeb życiowych nie są już im potrzebne alimenty od ojca.

Najstarszy z rodzeństwa A. W. (1) ma obecnie 23 lata. Pozwany nie uczy się od dwóch lat, a od września 2014 roku pracuje. Pozwany uznał powództwo o uchylenie obowiązku alimentacyjnego.

Zgodnie z art. 213 § 2 kpc Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. W ocenie Sądu brak jest podstaw do przyjęcia, że uznanie powództwa przez pozwanego A. W. (1) jest niedopuszczalne z uwagi na sprzeczność z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzanie do obejścia prawa. Jednocześnie wskazać należy, że Sąd doszedł do przekonania, że do chwili złożenia powództwa nie istniały okoliczności uzasadniające uwzględnienie powództwa, dlatego oddalił pozew w odniesieniu do pozwanego poza zakres czasowy uznanego powództwa.

Młodszy z braci M. W. (1) ma obecnie 18 lat, jednak podobnie jak starszy brat zakończył naukę – przerwał uczęszczanie do liceum w czerwcu 2014 roku. Od tego czasu pozwany nie uczy się. Matka pozwanego nie posiada informacji o zarobkowaniu przez syna, wskazała jednak, że dokłada się on do kosztów utrzymania mieszkania. Pozwany uznał powództwo w jego pierwotnym brzmieniu, tj. żądania obniżenia alimentów do kwoty po 50 zł, nie zajął stanowiska po modyfikacji powództwa.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że powództwo w odniesieniu do pozwanego M. W. (1) zasługuje na uwzględnienie. Odnośnie daty uchylenia obowiązku alimentacyjnego Sąd doszedł do przekonania, że okoliczności uzasadniające uwzględnienie powództwa nie były w pełni aktualne w chwili wniesienia powództwa – stały się takie z dniem 8 lutego 2015 roku, tj. po upełnoletnieniu się pozwanego.

Pozwana A. W. (2) ma obecnie 20 lat. Pozwana jest matką dwuletniego syna. Pozwana prowadzi własne gospodarstwo domowe – mieszka razem z dzieckiem w mieszkaniu udostępnionym jej przez jej matkę. Pozwana nie zarabkuje, utrzymuje się z kwot przekazywanych przez matkę i jej partnera. Pozwana nie otrzymuje alimentów na dziecko od ojca swojego syna. Pozwana od września 2014 roku ponownie rozpoczęła naukę w liceum – zajęcia odbywają się co drugi tydzień przez trzy dni. Na chwile obecną pozwana posiada trzyletnie opóźnienie w nauce – po ukończeniu z rocznym opóźnieniem gimnazjum pozwana zrobiła sobie rok przerwy w nauce a następnie, pomimo kilkukrotnej zmiany szkoły, zrezygnowała z nauki w liceum. W tym czasie była w ciąży. Pozwana wskazała, że obecnie mogłaby pójść do pracy, jednak nie chce posyłać dziecka do żłobka. W ocenie Sądu pozwana posiada możliwości zarobkowe których nie realizuje. Zauważyć należy, że dotychczasowy przebieg nauki przez pozwaną – trzyletnie opóźnienie na etapie szkolnictwa powszechnego – dają podstawy do stwierdzenia, że pozwana nie realizuje nauki w sposób rzetelny a jej dalsza nauka przyniesie efekt w postaci podwyższonych możliwości zarobkowych. Wskazać należy także, że zajęcia w obecnej szkole pozwanej realizowane są w ograniczonym wymiarze godzin - przez trzy dni co dwa tygodnie, dlatego też pozwana dysponuje czasem aby móc podjąć zatrudnienie. Okoliczność posiadania przez pozwaną małoletniego dziecka w wieku dwóch lat nie uniemożliwia jej podjęcia pracy. Małoletni może bowiem zostać zapisany do żłobka. Pozwana zresztą ma świadomość takiej możliwości, na co sama wskazała, a brak takiej decyzji jest związany z brakiem chęci pozwanej, nie zaś obiektywnymi przeciwwskazaniami. Ponadto wskazać należy, że obowiązek utrzymania dziecka pozwanej spoczywa na pozwanej i ojcu dziecka, nie zaś na rodzinie pozwanej.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że obowiązek alimentacyjny powoda wobec pozwanej ustał z dniem 11 września 2014 roku. Data ta jest związana z wniesieniem powództwa w niniejszej sprawie – w chwili tej sytuacja pozwanej pozwalała na stwierdzenie, że posiada ona możliwości ku samodzielnemu utrzymaniu się i nie są jej do tego potrzebne alimenty od ojca.

Sąd oddalił powództwo w zakresie żądania uchylenia alimentów na rzecz pozwanych z dniem 01 kwietnia 2013 roku, gdyż w dacie tej nie istniały okoliczności uzasadniające uchylenie alimentów – wskazać należy m.in. że wszyscy pozwani uczyli się, a pozwani A. i M. byli małoletni i nie posiadali możliwości do samodzielnego utrzymania się. Wyjaśnić należy, że rozstrzygnięcia majątkowe między matką a ojcem dzieci nie mają wpływu na obowiązek alimentacyjny ojca wobec dzieci. Sąd umorzył postępowanie w zakresie cofniętego powództwa. Cofnięcie Sąd uznał za prawidłowe oraz nie stojące w sprzeczności z prawem, zasadami współżycia społecznego i nie mające na celu obejścia prawa.

Reasumując, na mocy art. 133 § 1 i 3 krio, orzeczono jak w pkt 1,2,3 i 4 sentencji.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 102 kpc, gdyż zasady słuszności nakazują by nie obciążać kosztami żadnej ze stron, gdyż ich sytuacja materialna nie pozwala na ich poniesienie bez uszczerbku dla własnego utrzymania.